

NAGYKÖRÖS ÉS VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykőrösi Gazdasági Egyesület“ hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth Lajos-ter 35. sz. — Telefon 78. Székely-nyomda, telefon 94.</p>	<p>Felélés szerkesztő: Horváth József.</p>	<p>Előfizetési árak: HÍLYBEN: Égész évre 10 K., 1/2 évre 5 K., 1/4 évre 2 50 K.</p>
<p>Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Társr. szerkesztő és lapfajdos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>VIDÉKEN: Égész évre 12 K., 1/2 évre 6 K., 1/4 évre 3 K. Egyen szám ára vasárnap 0, hétköznap 4 f H. Ny. ltr. r. sorozatú 50 fillér.</p>

Maximális árak és a hadiadó.

A kormányra súlyos gondok nehezének a háború következtében. Gondoskodnia kell a hadviseléshez szükséges anyagi eszközökről, elsősorban megfelelő bevételről, hogy a hadsereg a maga szükségletei ellátásában hiányt ne szenvedhessen, de gondoskodnia kell a lakosság élelmézéséről is, mert éppen az élelmézési viszonyokban, a háború következtében hatalmas elváltozások következtek be. Rendeleti úton a kormány már meg is tette azokat az intézkedéseket, amelyek a megfelelő közelműzsi viszonyok biztosítás érdekében meg kellett valósítania. A most beterjesztett törvényjavaslatban azonban célszerűen felhasználni igyekszik a törvényhozásnak rövid ideig tartó működését arra, hogy a maga további intézkedései számára a törvényes alapot megszerze és magának a további felelősként nézve széleskörű felhatalmazást biztosítsa. A törvényhozás munkája a háború következtében csak rendkívül szűk keretek közé van szorítva és a fősúly a kormányzat tevékenységén nyugszik. A rendkívüli viszonyok között a törvényhozásnak meg kell elégednie azaz, hogy a gyors cselekvés és segítség érdekében a kormányt a megfelelő hatáskörrel felruhazza és a kormányt ezen a diszkrecionális jogon fordul meg jó részben a háború tartamán belül a gazdasági élet alakulása.

Kétségtelen, hogy ezzel a jogkörrel és a háború teremtette kivételes viszonyok közepette a kormányt rendkívül mélyen képes belenyúlni az összes gazdasági viszonyokba. Egy pillantás a maximális árakról szóló javaslatba, mindenki meggyőzhető arról, hogy a kormány az ár meghatározás révén nagy gazdasági értékekről rendelkezhetik és irányadó hatalmat nyer a gazdasági viszonyok átalakulását befolyásoló árakulakulása. Az igazságos és az összes felek érdekeinek megfelelő ár meghatározás egyike a legkényesebb és legnehezebben megoldható feladatoknak és a kormány bizonyára csak a lakosság és a fogyasztók érdekeit tartotta szem előtt, midőn az élelmézés megfelelő ellátása érdekében erre a tövises útra határozta el magát. Elismertük, iparancsoló szükség, hogy a

kormányt meglegyen adva a mód arra, hogy a lakosság élelmézésére érdekében szigorú és gazdasági szabadságot mélyen érintő rendszabályokhoz nyúljon, de ez a szükségesség semmit sem változtat ilyen természetű szabályok kényes természetén.

A javaslat különbséget tesz a helyi és az általános ár meghatározás között. A helyi árak alakulása egészen speciális viszonyokban gyökerezvén, rendszerint talzasokra vezet az eladók részéről, ha ezekben a helyi viszonyokban rendkívüli változások következnek be. A javaslat azonban, igen helyesen, az ár megállapítást nem bízza a helyi hatóságok tetszésére, hanem fenntartja a központi kormány objektív bírálatát. A helyes központi választotta a javaslat abban az irányban is, ahol a meghatározott árak érvényességéről van szó. Az árak átvetele, az üzem folytatása a politikai hatóságnak megadja a módot arra, hogy az ár megállapításnak érvényt szerezzen általánosságban, míg az egyesnek védelmére külön intézkedések szolgálnak. De a javaslat ebből a szempontból nem követel többet, mint a megállapított maximális áron való átengedést és nem teszi, mint más országokban szokás, a renes eladót az ennek következtében előálló költségekkel. A javaslat tehát nem akar többet, mint ami a célja: az árak biztosítását az eladónak nagyobb sérelme nélkül abban az esetben, ha a megállapított áron való eladástól vonakodik. A kormány azonban nem elégzik meg az ármaximumok meghatározásával, hanem amennyire ez módjában van, arról is gondoskodik, hogy az árak emelkedését megfelelő és rendelkezésre álló intézkedésekkel ellensúlyozza. Ide tartozik a lisztkeverési rendelet és több hasonló intézkedés, amelyek arról tanuskodnak, hogy a kormány helyes érzéssel és megféle avatottsággal, sőt széleskörű üzleti és technikai tudással, ügyszóval az élelmézés kérdéseinek minden részletébe behatolni igyekszik, hogy az összeség, de egyúttal az egyesek érdekeit is kielégíthesse és a viszonyokban megkövetelt összhangzásba hozhassa.

A maximális árak végtelenül jóvételezés intézkedésével azonban a jövedelmi adónak az 1915. évre való részletes életbe lépését, mint rendkívüli és egyszerűsággal járó adózás, az összeség szempontjából valóban

alárendelt jelentőségű dolog. A kormány részéről beterjesztett javaslatok között van az a javaslat is, amely a hátravonultak családtagjainak segítségét és állami támogatását a háború tartamára az 1882. évi törvényes messze túlterjedően biztosítja és ennek az áldásos és mindenki részéről nagy örömmel fogadott intézkedésnek jótékony hatását kiterjeszti azokra is, akiket az osztó igazság és az egyenlő elbánás szempontjából igazán nem lehet mellőzni. És ha erre a célra a pénzügyminiszter mindössze 15 milliót kíván a jövedelmi adó útján kizárólag azokról kifizetni, akiknek 1914. évi jövedelme a 20,000 koronát meghaladja, akkor ez ellen senkinek sem lehet panasz. Nem lehet panasz azoknak a háború ezere rugó adózóknak sem, akiket ez az adó érint, mert a jövedelmi adó alapján csupán a következő évre való megadóztatásuk nem jelenthet túlságos terhet az illetőkre nézve. Az egész adóztatási mód azzal, hogy vállomást csak a 20,000 koronánál nagyobb jövedelemmel bírók kötelesek adni, meglehetősen egyszerűvé változott és nem jár különös nehézségekkel sem az adózók, sem a pénzügyigazgatás szempontjából. Más kérdés természetesen az, hogy ezt a meglehetősen egyszerű megoldási módot nem fogja-e az adókievítési eredmény megcsinálni? Ha számítani lehetne és jogosan kell is számítani arra, hogy a nagy jövedelműeknek ez az osztályba be fogja látni, hogy a hadsegélyezés céljaira való egyszerű megadóztatásuk nem ró különös terheket rájuk, sőt a pénzügyminiszter maga törvényileg gondoskodik arról, hogy ez a jelenlegi adókievítés semmiféle későbbi adókievítés alapjára ne szolgálhasson, akkor reménylen lehet, hogy a köteletségérzet és az aránylag csekély áldozat arra fogja buzdítani az illetőt, hogy lehetőleg pontosan eleget tegyen vállomási kötelezettségének.

Januárban sorozni fognak! A népfőlkölkö bemutató szemléje még javában folyik az egész országban. Természetesen emellett permenenciában maradnak az állandó sorozó-bizottságok is, amelyek nem a népfőlkölkö alkalmassága fölött döntenek, hanem a rendes állásbeteleket vizsgálják meg. Mint értesülünk, az állandó sorozó bizottság 1915-ben minájt az év elején összeül, hogy azok felett döntsön, akik ez ideig soroztatási kötelezettségüknek eleget nem tettek.

Nemeslelkű adomány

Igazán meghatározó módon nyilvánul meg egy nagykőrösi születésű, álvaldegenben működött ny. tanító áldozatkészsége, amelyhez ékecske szavakat nem lehetünk, mint az alább közölt levél. Egyedül azt kívánjuk megjegyezni, hogy szülőföldje iránt annyira ragaszkodó ny. tanító úr a jelzett levélben elősorolt fontos pedagógiai dolgokat már be is küldte ref. tanfőosztelünkhez. Isten áldása legyen nemes szorgalommal, buzgalommal és kitartással ellátott küzdelmes működésén, amelyen szülővárosa iránt érzett nemeslelkűsége fényesen tükröződik ki. Mint a latin közmondás is mondja: „Facta loquuntur!” Ezt ő be is bizonyította. Szolgálaton példát mindnyájunknak! Szép hangú levél, melyet Papp Geodón új. tanító urhoz intézett, teljes egészében itt közöljük:

Kedves Geodón Barátom és Szeretett Kartársaim!

Harmincegy évi tanítói működésem után folyó évi szeptember hó 1-től kezdődő nyugalom élvezek. Egyike vagyok tehát a régebbi tanítóknak s veimre is talán a legidősebb, de minden esetre azon korban, mikor már minden év, sőt minden nap is az Isteni gondviselésnek kegyelmes adománya. Nem tudom, meddig tart még itt s mikor szól el az én jó Istenem? Csak azt tudom, hogy készen kell lennem. Mielőtt elválnám, óhajtanám az én szülőföldemen működő szeretett kartársaim iránti ragaszkodásomnak s népünk javára buzgó indulatomnak tanjelét adni, némi szerény emléket hagyjék.

Ezzelnek egy Föld és a Hold forgását mutató gépet (tellurium) 95 korona értékben, egy Magas Tátra domború térképét 60 korona értékben, egy Magyar Korona Országainak összerakható térképét 5 korona 50 fillér értékben és 15 darab iskolai felmondótáblát 3 korona értékben adok a nagykőrösi reform hitfelekezeti tanító testületnek ajándékkul, örök tulajdonul oly céllal, hogy azokat vezetésként állító elemi népközlőkben mint szemléltetési eszközöket mindenkor tetszés szerint szabad akaratl használhassák.

Jelen adományom az elemi népoktatást kívánja szolgálni s kérem a szeretett tanító testület, kegyeskedjék azt szívesen fogadni s mindenkor egyetértve elemi népoktatásra fordítani.

A kezelés és felhasználás módját illetőleg kérném, hogy jelen levelem önkéntes ténységessék.

Az adomány kívánságom szerint a nagykőrösi tanító testület tulajdonába és rendelkezése alatt marad és esetben is, ha bármikor a jövőben a nagykőrösi népközlők felekezeti jellege megszűnne.

A mindenkor igazgató- és tanító urakat ohajtsám szerint leendő eljárásra kérem.

Tudom, hogy a nagy célhoz képest nagyon izéreny, szinte csak porzszemnyi az eszköz, amelyet nyújthatok; de ezt a cél kívánom szolgálni s reményességem van, hogy idős hatása

nem marad el. Hadd hajsám le, ha jó Istenem szóló, erre a porzszemre, erre a reményesre fejemet. Puhább lesz tőle a siri vánkösöm.

Ajánlom adományom célját a szeretett kartárs urak munkás szeretébe, magamat szíves jóindulatukba.

Dunapatajon 1914 évi november hó 19-én.

*Spos Ambrus
dunapataji nyug. tanító.*

Háztartási kiállítás hadikórházunk részére.

1914. december 25., 26., 27.

Nagykőrös háborus karácsonya
sebesült katonáink javára!

Nagykőrös hazafias közönségét az alulírt bizottság a Gazdasági Egyesület és a két városi Jótékony Nőegylet kezdeményezésére folytán arra kéri, hogy a ránk virradó karácsonyi szent ünnepek alkalmából a béke, lelebaráti szeretet és családi boldogság szívet-lelket fölemelő, áldozatkészségre indító előtérülőjón a hadikórház szükségleteit ellátó egyszerű és mégis hatékony háztartási kiállást rendezzen.

Nem hivalkodni, nem versenyzést szítani akarunk! Csak arra kérjük a két város háziasszonyainkat, hogy a téle eltelte életnemeükben, amik konzerv jellegűek, ajándékozzanak néhány darabot arra a nagy, hazafias célra, hogy azok a jelzett napokon át kiállítva a közönség által megtekinthetők legyenek, a kiállítás befejezése után pedig hadikórházunk élestarának javára fordíttassanak. Nem egyéni versenyt akarunk mi kelleni, sőt ennek még a látszatát is kerüljük. Azért is nem korábban szözlünk a térsádalomhoz. Csak azt óhajtjuk, hogy a kiállítás iránt megnyilatkozni szokott érdeklődés felkeltésével és a közönség nagyobb arányú támogatásával a hadikórházunk élékamráját városunk egész lakosságának részvételével a tél napjaira megtöltjük.

A kiállítás a városi szűltöda emeleti d szternembe lesz a jelzett napokon december 25., 26. és 27-én. Kiállíthatók: befőtek, kenyér, gyümölcs sajtok, szörpök, borok. Mindenféle gyümölcs: alma, körte, szőlő, dió, mogyoró, birs. Asszalt gyümölcsfélék is, mint pl. szilva. Konzervált salátafélék: uborka, paprika, paradicsom, káposztával töltött paprika, stb. Száraz tésztafélék: u. m. tarhonya, lebbens, kockás-levestésza, bajsuszgalyzó, stb.

Téhat nem különlegességeket akarunk, hanem a mindennapi háztartásban felhasználható, egyszerű konzervált élelmi szereket. Akár milyen csekélységet, egy tányér tarhonyát, egy-két üveg befőtet is a legnagyobb hálaival és köszönettel veszünk. Hiszen sebesült fiainknak lesz azokból egy egy izes falat!

Aki úgy gondolja kedves gazdaasszonyaink körül, hogy neve külön ne szerepeljen, elég lesz az üvegre, tátra a kezdő betűk felírása is. Természetesen a szép cél érdekében kívánatosnak tartjuk a teljes cím megadását. A kiállítás belépődíja 20 fillér. A jelentkezéseket és adományokat e hó 21-ig kérjük.

Jelentkezni lehet K. Faragó Irma jótekyony nőegyesületi elnökönél, Obláth Jenőné izraelita nőegyesületi elnökönél,

D. Bárány Ágoston gazdasági egyesületi titkárnál. Az adományok december 21-ktől 23-ig délután 3 óráig este 6 óráig a díszteremben véteknk át.

Hazafias tisztelettel:

K. Faragó Irma, Obláth Jenőné, Csete Jánosné, Danóczy Antalné, Dr. Desző Jánosné, Dr. Kovács Lajosné, Schneider Mátyásné, Dr. Szabó Ambrusné, Szántó Gyuláné, Takács Emma.

Magyar Kázmér, Benkő Imre, dr. Beretvási János, Bördács Szilárd, D. Bárány Ágoston, Danóczy Antal, K. Faragó Dénes, Gal Dézso, Hóváhy József, Dr. Jóó Imre, Dr. Mester Gyula, Dr. Lisznai Pál, Neu Gyula, Patonyi Desző, Póka Károly, Pláger József, Dr. Révész Desző, Schneider Mátyás, F. Szabó Jenő, Szurmó Ambrus, Takács Mihály, B. Tóth Ferenc.

A magyar katona.

A magyar katona dicserélet zengi a történelem... És a magyar katona magasztalta a minapi országgyűlés is.

Honfoglaló Árpád apánk 3smagyarjai harcaermettségükkel és harcmodók kiválósgával szereztek állandó hont. Utóhatik ugyanezen tulajdonságok közöttök, hogy megtarthatlakk annyiszor és anyni oldalról ádázán ostromolt hazánkat.

A nemzeti leteri olyiatotok bajnokii küzdelem ugyan szokszor próbára tette hazánkat, mégis meg ebren tartotta a magyar faj harcias erényeit, sohasem engedte lankadni a kart, elpuhulni a bátor magyar szívet, ugy, hogy ha más térer néha visszamaradtunk is, katonái tekintetben, ami az egyényi harci erényeket illeti, mindig a legelsőkközöi voltunk, sok-sok dobogóan utanzásra méltó példát is szolgáltatunk a küllödekn.

Mátvás király huszárjai meg épen szanadokkol előtekk meg Európát, mert míg a francia lovas-zsandez er időben csak öt más ember segítségével lett harckepés, s leggyorsabb módja az ügtes volt: a magyar lovast nem követte lándzsahordó csallig vagy apród, egyedül magára acélos kardjára, meg szilaj paripájára volt utalva a magyar lovas. Ha az ellenséget látta, nem töltözött, hanem nagy messze távolsgárol zsendesben vágatásban tört az ellenségre. Minden huszár egész ember volt.

Több mint két hosszú évszázadon keresztül volt hazánk a háború iskolaja, a legjelesebb katonák és advezérek nevelője.

A magyar katona dicsőségét örögbiti, hírvetelt hatványozva a mostani háború is. Nyelvünkben nem érő idegen sebesültekül hallottam, hogy nincsen külön a magyar katonánál. Sem értelem, sem fügyelem, sem harci készség, sem hadi virtus dolgában. Azt a törtözhetetlen nekeménies vágyat, amely a magyar bakát és huszárt előlti, megérténi sem tudja más nemzet katonája.

Hadvezetőségünk is jól tudja ezt. Oda, ahol más csapat semmikegy sem tud boldogulni, magyar bakakét vezényel. Nem azért, mintha a többi csapat nem volna kiütönő, hanem azért, mert a magyar katona még a mi elsőrendű hadseregünköl is kiválók.

Kiütör a japán—kínai háború! A pétérvári Rjecs jelentés szerint a kínai csapatok megjutadták a japánokat, akik előzőleg megszállták a San-Tung tartományt.

A Nagykörosi Községi Takarékpénztár- nál hadikörosi jegyzetek.

I. Tóth Dénes 2300 kor. Ady Károly 5000 kor. Ady Károly né 5000 kor. Sipos Dániel 1100 kor. Horváth Vilma 200 kor. Frank Jenő 1000 kor. Traub Olga 800 kor. Brück Jenő 200 kor. Darázs József 1000 kor. Schneider Mátyás 3000 kor. Tóth István 1500 kor. Kaszai István 1700 kor. Szűcs Albert 1000 kor. Makai László 2000 kor. Koroknai Sándor 4000 kor. Gáspar Imre 200 kor. Cziráki Judit 300 kor. Kovács Ferenc 1000 kor. Técsi Bálint 22000 kor. Ifj. Tóth Lajos 200 kor. Szabó Róza 2000 kor. Antal József 2000 Péczeli Júlia 2200 kor. Nagy Lajos 2000 kor. Főgimnáziumi segélyező egyesület 10,000 kor. Főgimnáziumi zenekar 1500 kor. Főgimnáziumi Önképzőkör 6000 kor. Főgimn. gyorsírókör 250 kor. Főgimn. tanárok arckép alapja 100 kor. Főgimn. osztályj alap 1000 kor. Főgimn. Kossuthi alap 200 kor. özv. Molnár Lászlóné 1000 kor. Harsányi Ferenc 200 kor. Szurmó István 5000 kor. Bakai László 1000 kor. N. Szűcs Dániel 200 kor. Bakonyi Lajos 10,000 kor. Bakonyi Irén 5000 kor. Bakonyi Ida 5000 kor. Kopa Ferenc 1000 kor. Futó László 1000 kor. Futó Vilma 1000 kor. Kovács Ferenc 5000 kor. Körösi József 500 kor. Antal József 2000 kor. Deák Ambrus 600 kor. D. Tóth László 1400 kor. Fodor József 1000 kor. Ilgner Nándor 900 kor. Pesti Antal 400 kor. Halász Ilona 4000 kor. Sági Ferenc 500 kor. V. Faragó Balázs 2000 kor. Schlachta Lajos 800 kor. Szűcs István 5000 kor. Bugyi Ferencné 450 kor. Balogh Sándor 500 kór. Izraelita hitközség 2000 jegyzet 5000 kor. Jótékony isk. választmány 3000 kor. Muraközy Gyuláné 2000 kor. Tóth Ferencné 3000 kor. Páncél Gyula 5000 kor. Szappanos Sándor 6000 kor. Szűke Ferenc 400 kor. Sipos Sándorné 500 kor. Páncél Testvérek 50 kor. Nyikos Ferenc 1000 kor. Schiffer Márton 1000 kor. Molnár Vilma 600 kor. Molnár Kálmán 600 kor. Molnár Széver 600 kor. Gömry Jánosné 000 kor. Szarvas György 3000 kor. Fehér György 1000 kor. Polgári leányiskola 4500 kor. Brück László 300 kor. Tóth Erzsé 500 kor.

Tóth Benő 200 kor. Tóth Lászlóné 200 kor. V. Faragó Antal 1000 kor. Kiss János 600 kor. Izraelita szentegylet 600 kor. özv. Kiss Imréné 700 kor. Antal Sándor 10,000 kor. Antal testvérek 200 kor. Kelecsényi Miklós 1000 kor. Varga Józsefné 6000 kor. Boros Lajos 2000 kor. Dezső Ferenc 9000 kor. Németh Lászlóné 2000 kor. Kecske méf. Ref. Egyházmegyei Tanítóegylet Árvaház 300 kor. özv. Sipos Sándorné 200 kor. özv. Huszár Imréné 3500 kor. id. Pesti László 1000 kor. Mikes István 2400 kor. Kostyán József 60000 kor. Szentpéteri Sándor 1700 kor. K. Faragó Ida 4700 kor. K. Faragó Irma 1100 kor. Hegedűs Dénesné 1100 kor. özv. Nyári Szabó Ferencné 1100 kor. Pinter Ádám 1000 kor. Magyar Kálmán 500 kor. Magyar Ambrus 500 kor. Magyar Pál 500 kor. özv. Maksa Józsefné 1000 kor. Dr. Torday Béla 60,000 kor. Fitoss Irén 500 kor. Fitoss Jolán 500 kor. Fitoss Ambrus 500 kor. Ref. főgimn. VIII. osztály 50 kor. Kovács Dániel 1400 kor. Szűcs Ambrus 1000 kor. Hartányi Mihály 200 kor. Gerecz Lászlóné 3000 kor. Kaszai István 8000 kor. Molnár Béla 1100 kor. Szűcs Sándor 5000 kor. Deák Sándor 5000 kor. Törtéi Ref. egyh. Jalsoviczky alap 200 kor. Mészé Gyuláné 3400 kor. Karikó Sándor 4000 kor. Szűcs Bálint és neje 2000 kor. Szűcs Ádám Ferenc 5000 kor. Szép Lajos 400 kor. Olasz Sándor 1000 kor. Boros Sándor 200 kor. Farkas István 150 kor. Szenté Kálmán 1000 kor. K. Kiss Sándor 500 kor. F. Szabó József 10,000 kor. Dr. Vajda László 8000 kor. Soós László 2000 kor. Técsi Ferenc 1000 kor. Csutorás Albert 6000 kor. Ref. tanítók segély pénztára 500 kor. Ádám László 60,000 kor. Szakáll Gyula 2000 kor. Kertészeti egyesület 1000 kor. Ref. tanítók könyvtára 600 kor. Kiss Áron 50 kor. Szalai egylet 500 kor. Huszár István 6000 kor. Szentpéteri Géza Alberti 300 kor. K. Faragó Rozália 1000 kor. Faragó Terézia 14,000 kor. Ref. tan. képezde 5200 kor. Város, illetve Takaré 300,000 kor. Gazd. Egyesület 3000 kor. Szalay Lajos 2000 kor. Máté Balázs 400 kor. Dr. Kovács Imre 1000 kor. Ref. Egyház 100,000 kor. Dr. Kókény Dezső 4000 kor. Tan. képezdei tanárok 600 kor. Főgimn. 1000 kor. Ref. tanítók 900 kor. Bakonyi Lajosné 10000 kor. Összesen: 964,000 korona.

— Kimutatás a helybeli községi polgári leányiskola növendékeinek a hadbuonolati katonák karácsonyi ajándékára tett adományairól, mely szerint befolyt összev. 53 korona 76 fillér s ehhez járultak: Treffer Gizella 4 K, V. Faragó Piroksa 2 K, Bakonyi Ida, Berki Erzsé, Dezső Mária, Gábor Róza, Kecske méf. Erzsé, Orszó Jolán, Szabó Ágnes, Tiszvárti Ilona, I. Tóth Erzsé, Búz Róza, Szabó Ilona, Csete Mária, Fehér Eszti, Iráhy Júlia, Bakonyi Irén, Benedek Vilma, Bödi Ilka, Erdélyi Lidia, Harkai Erzsé. Horváth Alice, Járja Lili, 1-1-1 koronával, Schneider Gabriella K 34 fillérel, Osváthné Köhlen Albina K 10 fillérel, Bleyer Anna, Szecsei Eszter, Huszár Eszter, Vizi Eszter, Huszár Margit, Nyikos Eszter 50—50, fillérel. Kenyeres Mária 60 fillérel, Csete Amál, Csete Erzsé, Gál Lidia, Papp Margit, Schiffer Irén, Szabó Rozália, Albert Zsófi, Rózsa Erzsé, Szántay Erzsé, Benedek Ilona, Jéges Eszti, Kádár Borcsa, Losonczy Erzsé, Sánta Margit, Szakáll Ilka, Csaterics Erzsé, Verker Neri 40—40 fillérel, Gál Judit, B. Seabó Elvira 44—44 fillérel, Gazdag Erzsé, Batta Erzsé, Keskeméti Teréz, Varga Erzsé, Várady Eszti, Fleismann Anna, Szakáll Rozsa 30—30 fillérel, Tóth Erzsé, 32 fillérel, Bukovszky Etel, Klein Vilma, Kmettyő Ilona, Nagy Irén, Papp Mária, Salamon Irén, B. Tóth Ida, Valkó Ilona, Braunfeld Szerén, Fülöp Mária, Grünhut Rózsa, Habala Lenke, Kalmár Irén, Klein Paul, Neu Bella, Pilliczer Erzsé, Schönig Vera, Szabó Sára, Szuhanyik Valéria, Szentpétery Olga, Szighethy Rozsika, Stankovics Erzsé, Varga Teréz, Absolon Margit, Bárány Jolán, Garai Irma, Grünhut Olga, Gulácsy Judit, Karai Róza, Nagy Ilona, Papp Júlia, Prédentsy Eszti, Somogyi Irén, F. Szabó Margit, Szűcs Teréz, Vidra Mária, Bene Etel, Dezső Olga, Glácksman Mari, Halász Júlia, Molnár Irén, Nagy Julia, Patonyi Róza, Salamon Erzsé, Stovicsék Irma, Szabó Mária, Szobonya Ilona, Szirma Anna, Vogel Piroksa 20—20 fillérel, Veres Júlia 26 fillérel, Geszner Ilka és N. N. 24—24 fillérel, Balázs Mária (2 fillérel), Fejes Lenke, Ungváry Klára 10—10 fillérel. S a begyűlt 53 K 76 fillér összegget a Hadsegítő hivatalhoz Budapestre az iskola igazgatója beküldötte s ez uton is Köszönetet mond a szives adakozóknak.

„Vörös ördögök“ nótái.

I.

(„Jaj de magus“ dallamára.)

Galicia homokos és hepe-hupás határa,
Nagy szükség van mostan ott a híres magyar
Ők verik le azt a tenger kozákokat; *huszárra.*
Kiket reánk a muszka cár bocsátott!

A Föld minden valamire való népe harcban áll.
E világban nem aratott még ilyen jól a halál.
S amerre csak a nemzetek csatáznak;
Legszébb híre van a magyar huszárnak!

Huszár vagyok, *honvéd* huszár, nincs párom a világom.
Ellenségem akármennyi, elfogom vagy levágom.
Megeresztsem kis pej lovam kantarját;
Ugy kergetem a kozákok fajtáját!

Nemes, vitéz kapitány ur, alázattal jelentem:
Egyre-másra zúg a kartács körülöttem, felettem!
Se baj fiam, csak jól forgasd a kardod,
S magyarosan csinálj huszárrátokot!

Magyarország, édes hazám, megvédünk mi Tégedet,
Nem engedjük ellenségnek taposni szent földet.
S amíg *honvéd* huszárkézben van egy kard; *fedet.*
Jaj lesz annak, aki bántja a magyart!

II.

(„Októbernek elsején“ dallamára.)

Hadakozik ellenünk már a fél világ;
Orosz, japán, szerb, angol, belgák, franciák.
De a *német*, *sógor*, meg a *török* testvér,
A *magyarral* az egész világot sem fél!

Ótjók, vágjuk mind a *hét* ellenségünket.
De a *magyar* legy gab, ha muszáztól húzt.
Muszkat verni azért van olyan bad kedvűnk!
Mert így *Negyvennyolc*! s megfizethetünk!...

Mennydörögnek az ágyúk, ropog a puska.
Őzönével küldi ránk hadat, *atyuska*.
Veri őket a *német*, veri a *török*,
De legjobban verik a — *„vörös ördögök!”*
Céltálya Antal.

A háború

— Hivatalos távirati jelentések. —

*
Érk. december 9. este 8 ó.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Jelentés a német főhadiszállásról.

Berlin, december 9.

A nagy főhadiszállás jelenti: Reims-től nyugatra Pecherie fermet, noha a genfi lobbó lengett rajta, csapataink kénytelenek voltak bombázással felgyújtani, mert repülőgépekhez utján kifogástalanul megállapították, hogy közvetlenül az épület mögött egy francia nehéz útreg rejtőzködött.

A franciáknak Souain környékén és Varennes és Vauquois helységek irányában az argonnei erdőség keleti szélén ellentűt intézett támadását az ellenségnek veszteségeket okozva visszavertük. Az argonnei erdőségek magában különböző pontokon tért nyertünk. E közből foglyokat ejtettünk.

A Nanczyt északra felelő harcoknál, a melyekről tegnap tettünk jelentést, a franciáknak erős veszteségek voltak. A mi veszteségeink aránylag csekélyek.

Kelet-Porosországban újabb hírek nincsenek.

Észak-Lengyelországban csapataink közeli érintkezésben állanak az oroszokkal, a kik a Miarza folyótól keletre egy nagyon megerősített állásban helyezkedtek el.

Lovicért tovább folynak a harcok.

Dél-Lengyelországban osztrák-magyar csapatok és a mi csapataink vállvetve újabb sikeres támadása mentek át.

A legfőbb hadvezetőség.

A Kárpátai harcokról.

Budapest, december 9.

Budapesti tudósító jelenti:

A Sáros és Zempléni megyékbe betört ellenség csapataink által szorítatva mindennél visszavonulóban van, csapataink több helyen galíciai területre nyomultak már előre és hazánk területéről csak egy-két község van még az ellenség kezében, egy kisebb ellenséges hadosztálynak Máramaros-megyében Toronyánál való mutaközása egyáltalában semmi jelentőséggel nem bír.

Érk. dec. 10. este 6 órakor.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

A déli harctérről.

Budapest, december 10.

Hivatalosan jelentik a délnyugati hadszíntérről:

Szerbiában csapataink egy része Grn. Milanovától nyugatra erős ellenséges haderőkre talált és nem érte el az eredményt. Hogy az ellenség megindított támadása elől kitérjünk, egyes csapatrészeket kedvezőbb terepszakaszokba rendeltünk.

Belgrádtól délre offenzívánk előbbre haladt. December 8-án össze-

sen 20 ágyút és 1 fényszórót zsákmányoltunk és számos foglyot ejtettünk.

Érk. dec. 10. este 8 ó.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Az északi harctérről.

Berlin, december 10.

A nagy főhadiszállásról jelentik: A mazurei tavaktól keletre csak a tüzéséreg harcol.

Észak-Lengyelországban a Visztula jobpartján ott előnyomuló hadosztalaink egyike rohammal elfoglalta Przasnysz helységet. 600 oroszot fogtunk el és néhány géppuskát zsákmányoltunk.

A Visztulától balra folytattuk a támadást.

Dél-Lengyelországban az oroszok támadásait visszavertük.

Galíciai harcok.

Budapest, december 9.

A főhadiszállás jelentése:

Nyugat-Galiciában támadásunk folyamatosan van. Lengyelországban a déli arcvonalon nyugalom van. Az ellenség szakadatlan támadásait Pietrkov vidékén, miként eddig, most is megtörték a szövetségesek szívósságán.

Az utolsó héten csupán ami csapataink 2800 oroszot ejtettek foglyul.

Feljebb északra a németek eredményesen folytatják hadműveleteiket.

Hófer vezérőrnagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német harciérről.

Berlin, december 10.

A nagy főhadiszállásról jelentik: Souain környékén a franciák tegnap heves tüzéséregi tüzelésre szorítottak.

A franciáknak az argonnei erdőség keleti szélén Vauquois-Boucaillies-ből megújított támadása nem jutott elő; összeomlott tüzéséregünk tüzeiben. Az ellenség nyilvánvalóan nagy veszteségeket szenvedett.

Három ellenséges pilóta tegnap a nyílt, hadműveleti területen kívül fekvő Freyburg városra (Baden) tíz bombát dobott. Kárt ezek nem okoztak. Ezt az esetet annak a megállapítása végett említjük föl, hogy ezáltal is, mint a háború kezdete óta már annyiszor, „nyílt” a hadműveleti területen kívül fekvő város bombáztak ellenfeleink.

Érk. dec. 11. d. e. 8 órakor.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Lengyelországi harcok.

Budapest, december 10.

Hivatalos jelentés az északi harctérről.

Lengyelországban arcvonalunkon tegnap nyugalom volt. Az egyetlen támadást, a melyet az oroszok a Noworodomszk-tól délnyugatra eső területen éjjel intéztek ellenünk, visszavertük.

Nyugat-Galiciában mindkét részről nagy erőket vittek a küzdelembe. Itt eddig több mint 10,000 oroszot fogtunk el. A csata ma is tart.

A Kárpátokban a hadműveleteink következtében saját területünkkel már jelentékeny részét sikerült visszaszerelnünk.

Hófer vezérőrnagy,
a vezérkar főnökének helyettese

Érk. dec. 11. d. u. 3 órakor.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Harck Batuméri.

Konstantinápoly, dec. 11.

A török főhadiszállás jelenti:

Tegnap az oroszok hadihajók védelme alatt megköszeltek Gonia mellett, Batumtól délre csapatok partraszállítását, hogy bennünket oldalba támadjanak. A partraszállított orosz csapatokat visszavonulásra kényszerítettük, miközben nekik súlyos veszteségeket okoztunk. A harc folyamán két ágyút zsákmányoltunk.

A Van vilájet határán lovasságunk az orosz lovasság támadását visszaverte. Vantól keletre, Deir mellett a perzsa határon az oroszok támadását visszavertük, miközben nekik veszteségeket okoztunk.

Gonta kikötő a Fekete-tenger partján Batumtól délre tíz-négy kilométerre. Aból, hogy az oroszok itt csapatokat próbáltak partraszállítani, látszik, hogy az orosz hadvezetéség mindent megtesz, hogy a fenyegedett Batumot felmentse.

Érk. dec. 11. este 7 órakor.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Flandriai harcok.

Berlin, december 11.

Flandriában előbbre haladtunk.

Az argonnei erdőségtől nyugatra és keletre ellenséges tüzéséregi állások ellen jó eredményt hoztunk.

A franciáknak Bois de Prette körül, valamint a Pont a Maussontól nyugatra ellentűt intézett támadásait visszavertük.

A legfőbb hadvezetőség.

A főhadiszállás jelentése

Budapest, december 5.

(Hivatalos jelentés. Kiadott december 11-én délelőtt.)

Hadműveleteink a Kárpátokban tervszerűen játszódnak le. Az ellenség részéről tegnap többnyire csak utóvéddek fejtette ki ellenállást, amelyeket visszavetettünk.

Galiciában még nincs döntés. A hol az oroszok támadtak, támadásunkat mindenütt, súlyos veszteségeket okozva, nekik, visszavertük.

Lengyelországi arcvonalunkon tegnap is nyugalom volt.

Przenyistől az ellenség csak körülzárja, de nem tádmaja meg. A mindig vállalkozó szellemű védőség az övönalóli tisztas távolságban tartózkodó körülzáró csapatokat csaknem naponként kisebb vagy nagyobb ki-törésekkel nyugtalanítja.

Jelentés Szerbiából.

Budapest, december 11.

A déli hadszínteren semmi fontosabb esemény nem fordult elő. Az elrendelt előlások általában nagyobb harcok nélkül mennek végbe.

Biztosítsunk!

A háború nem teszi nélkülözhetővé a vagyonvédelem modern eszközeinek felhasználását, sőt ellenkezőleg csaknem parancsossá szükség teszi, hogy fokozottabb mértékben használjuk fel ezeket az eszközöket. Világos ebből, hogy helytelenül cselekszik mindenki, aki az elemi károk ellen nem biztosít. Tűz és jég ellen különösen a gazdáknek okvetlenül biztosítaniok kell. Nem azért mintha félni kellene, hogy a betér ellenség végig perzseli az országot. Hála Istennek ezt még nem tartunk, a határszéli kisebb jelentőségű betöréseken kívül áll kell attól félni, hogy nagyobb ellenséges támadás látogatná meg ezt az országot, e tekintetben elég biztosíték ránk nézve a számos ittközletben edzett, bátorságában soha nem lankadó vitéz hadsereg. Ámde éppen az a körülmény, hogy a leggyveribő férfiak nagyrésze már is ott van a harcmezőben s valószínűleg a még itthon maradtak javarészt is zászlok alá szorultak, a falusi gazdaságok, az uradalmak kis és nagy-birtokosok ilyenformán mindinkább nélkülözni fogják azokat, akik vigyáztak arra, hogy egyrészt vigyázatlanságból, másrészt ellenséges indulatból tűz ne kerekedhessen sem a csűrben, sem a magtárban, sem pedig a házban.

Mostanában tehát jóval nagyobb a veszedelem, hogy tűzkárt szenvedhetünk. A közbiztonsági szolgálat ellátása sem oly tökéletes, mint békés időben. Mindennemű károsodás ellen megvédelmezhetjük magunkat, ha idejekorán biztosítunk, vagy a lejáró biztosítást megújítjuk. Ugyan gy vagyunk a jégverés ellen való biztosítással is. Erről sem szabad annak idején megfeledkezni. Gondoljuk meg azt, hogy a termékek ára mily magas. Ezek a magok árak a jövőben is megmaradnak. Ha már most valaki elfelejt biztosítani és termését elveri a jég, könyvény kiteszi magát annak a veszedelemnek, hogy nem lesz mit ennie, de legkivált nem lesz mivel törleszteni a földbirtokon levő terheket, holott, különösen a jelzálogos kölcsönök kamatainak és tőkérészeinek törlesztését még a moratórium rendelet is kivészi ama követelések közül, amelyeket nem okvetlenül kell megfizetni a háború tartama alatt.

Elsősorú érdeke tehát a gazdák közönségnek, hogy a biztosítás ügyeiket megújítani el ne mulassza, de nincs is oka, hogy a tűz és jég biztosítást elhanyagolja, hiszen főleg az altruisztikus alapon álló biztosító intézmények, köztük elsősorban a Gazdák Biztosító Szövetkezete, a biztosítási díjat nem emelték és nem gördítettek semmi akadályt a kártérítési összegek kifejtéséig sem. Meg van tehát a teljes biztonság, hogy az, aki kárt szenvedett, az a kártérítést nemcsak kellő időben, de okvetlenül meg is fogja kapni. A szövetkezett intézményeknél az a biztosítók jóval nagyobb mint más biztosító társulatoknál. Elméletbenünk ré, hogy különösen a külföldi bizto-

sító társaságok, amelyek sippal, dobbal és nagy rekámmal dolgoztak nálunk, milyen sietve vonultak ki az országból a háború kitörésekor, megszűntnek tekintettek minden biztosítási ügyletet. Ekkor tűnt ki csak igazán, hogy mennyire jobb a hazai pártolni, a hazai intézményeket s azok iránt bizalommal lenni, nem pedig az idegenek iránt. A szövetkezeti biztosító intézeteknél kétfős a biztonság, még az esetben is, ha jelentékeny tartalmúak elveszének, a kölcsönösség, amely a biztosító felek között fenn áll, lehetővé teszi azt, hogy minden fél, aki kárt szenvedett, hozzá jusson a kártérítési összeghez.

Gyógyulás után.

A halálosan sebesült fiatal tiszt kínosan vergődött ágyában és deliriumus állapotban lelkével még mindig a csatérán kalandozott.

— Hurrá! Előre!... Rajta!... Nem halljátok, hogy odát lövöldöznek?... Nem halljátok... az ágyuk bömbölését... puskák ropogását? Előre!... Be kell a várat venni!... Hurrá!...

— Ugy látszik, hogy láza emelkedett — mondta a törzsorvos és kivette a beteg hőn alát a hőmérőt, miközben egy apóla a vergődő tisztet csillapítgatta. — Pedig azt hittük, hogy sikerül majd a lázat alább szállítani.

A mellettük álló Johanna nővér aggodva tekintett az orvosra, aki most morium-befecskendezést végzett a betegben.

— Rosszul állunk, ugy-e, törzsorvos ur?

Az orvos vállat vonva válaszolt:

— Attól függ, hogy milyen érís a beteg fizikuma.

A nagycsarnokban — mely valamikor régebben táncterem lehetett — a tisztet kivül még husz könnyebb sebesült fektüdt, de a szegény tisztnek a golyó közvetlen a tüdő közelében a mellébe hatolt. A golyót később eltávolították.

Johanna nővér szomorú tekintetét részvétlenüljesen függesztette a beteg tisztre. Néhány héttel ezelőtt még egy hollandiai tengeri fürdőn együtt táncoltak és flirtáltak. A tiszt félénken közeledett hozzá, ami mindaddig érdekelté és mulattatta a nőt, amíg a kis belga gróf fel nem tűnt a színlhelyen aki mindig elegáns volt és a legutolsó divat szerint öltözködött.

Ettől kezdve napról-napra mindjobban elhidegült a beszélgetés, de kissé nehékes némők iránt, aki végre el is utazott a fürdőhelyről.

A nő eléggé rokonszenvezett a mérnökkel, de finom ösztönével megsejtette, hogy a férfi komolyan veszi a dolgot, sőt a házasság reményével is állította magát. A leány pedig csak most akarta az életet és annak gyönyörűt megismerni, mintán lerázta szigorú, szinte fanatikus atyjának nehéze igáját, aki csak legutóbb halt meg, mint a hercegi udvar lelkésze. A lelkész tekintélyes vagyont hagyott leányára, aki most egy öreg, gyenge nagynéje védelme alatt élvezni akarta ifjúságának minden örömeit. Becsvágyó, magasaratót álmai volták. Miért ne lehetne Coltheimberger grófné, hogy a belga udvarnál fényes szerepet játszasson? Hiszen a kis hazai, her-

cegi udvar estélyein és ünnepélyein is résztvevő, ahol féséngye gyakran kegyes megszólással tűntette ki. Mindezt büszkén beszélte el a belga grófnak, amikor estendén a tenger partján andalgatok karöltve.

De egy szép napon a gróf bcsu nélkül, hirtelen elutazott és csupán névjegyét hagyta hátra ezzel az izenettel: „Adieu — au revoir!”

Ez volt a nő első csalódása, mely után azonnal hazautazott, hogy otthon helyreállítsa lelkének megbillent egyensúlyát.

De hitelen kitörték a borzalmas események, amelyek rohamosan követték egymást. Egész Európa lángra lobbant. A városkeresztegytel, — amelynek tanfolyamát már előzetesen, mindjárt a bérálás után elvégezte — a harctérre küldte, egyenesen Belgiumba. És ő szívesen ment, márt csak azért is. hogy lelki fájádjainra enyhítő vizsgáztatást találjon, az emberszeretet munkájában.

És most itt találja imodáját, aki olyan komoly szándékkal közeledett hozzá, betegben, sebesültben a kórházban, lejénél egy cédula, mely azt jelenti, hogy Rudolf tartalékos hadnagy, Lütichnél súlyosan megsérült melén.

És éjszaka tőrőlten télt el, a beteg csak néha jajdult fel hangosan. Eszméletét még nem nyerte vissza, nem ismerte meg környezetét, de az orvos meg volt elégedve állapotával.

— Ezt az embert meg kell mentenünk, mert valóságos hősi! Azt mondják, úgy harcolt, mint az ördög és kitüntetésre is előterjesztették.

Johanna nővér remegett az izgatottságtól... Tehát hős volt... valódi katona... egész férfi! Ha most a nyelge, felületen belga grófnakára gondol, a szegény pirja szökik az arcába. Most érezte csak, hogy a sebesült tiszthez a rokonszenvenél és részvenél sokkal melegebb érzelmek fizik és elfordult, hogy előtőró könnyeit senkise láthassa.

Oh, milyen szívesen, milyen odaadással örökös most a sebesült kínos lázálmai felett!

A tizedik napon a tiszt felismerte ápolónőjét, rámeredt tévóváz tekintetével azután lehunyta szeméit és... mosolygott. Hiszen lázszélte álom volt a kedves látomása...

Johanna nővér gyengédlen nyújtotta feléje az orvos által rendelt erőtöszsért és lágy hangon sutogta:

— En vagyok, barátom, nem csalódtok. Mint ápolónőver gondozom és biztosíthatom, hogy meg fog gyógyulni!

A beteg arcán meglepetés, öröm és nyugaltság váltotta fel egymást!

A huszadik napon a törzsorvos alapon megvizsgálta a beteget és így szólt: — Sikerült fog! Most már bizonyos hogy életben tarthatjuk! Lám, mit tesz a gondos ápolás és az aszepszis! Igen, igen — az orvosi tudomány, az utolsó évtizedben meg csúszdakt művel!

Johanna szíve hangosan dobogott és minden cepp ver és arcába szökött, mikor az őszinte, kissé durva, de jószívű orvos folytatta és a beteghez így szólt:

— En csak kötelességemet teljesítem, de Johanna nővérnek hálaival tartozik élete megmentéséért, mert ő többet tett mint kötelessége lett volna.

A beteg hálásan szorongatta ápolójának kezét. A tekintetéből látszott, hogy szeretne valamit mondani, de hallgatott, nehogy árgangyala érzékenységet egy szóval is megérintse, Johanna észrevette a beteg habozását és segétségére sietett. Lassan, óvatosan a multra terelte a beszédet, megemlékezett együttes sétáikról, a kórházban, a kórházról és végül azt kérdezte, hogy vajon az is megvédi-e hazáját?

— Az — az, a léha pipérkő? Azt hiszem, az első gránátlöveléssel megszökött a harcterület.

Ez volt az első érdes szó, mely a beteg ajkairól elhangzott. A tiszt és a ápolónője csakhamar megértették és megszerették egymást és a törzsorvos szinte elámulott, amikor a titoktartás pecsétje által elárulták neki, hogy elfejlegtek egymást.

— No persze, — így dörmögött — sok boldondó dolog megvalósult a háborús világban! Különböznék gratulálók, hadnagy ur! Véglegény és a vaskereszt lovagjai! Két keresztet egyszerre, nem lesz ez so, kedves hadnagy ur? Milyen kedvesen ostobák a szerelmes fiatalok!

Kezet szorított velük és elégedetten távozott.

A szerelmesek megindultan tekintettek egymásra és a gyögyülőféiben levő beteg boldogan tárta ki karjait mennyasszonya felé...

A háboruban a katoná barátja:

az újság. Innen értesül arról, hogy mi hír van odahaza? Szinte felvidul a szíve, amikor az otthoni eseményeket olvassa. aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt a barátot, fizessen elő

a Nagykörös és Vidékére

Előfizetési ár: félévre 6 kor.
egy negyedévre: 3 korona.

Argonnei erdők.

A német vezérkari jelentésekben süri-ri érők, alkalomszerű lesz tehát elmondani egy-egy és történelmi nevezetességi erdőségről, amely nem először szerepel most a történelemben.

Van egy régi francia könyv: „Franciaország ősi erdőiről” amely ma is érdekes az előadásra. Ez a könyv pontos ismeretért közöl az argonnei erdők iránt és sok érdekes dolgot mond el múltjából.

Valamikor ez az erdőség megszakítás nélkül húzódott el a Loiretől a Rajnájáig és a compiénéig, valamint a remek fontaineb-laud erők is hozzátartoztak. Caesar a galliai hadjáratairól szóló könyvében említi ezt az erdőt. Még ma is valami sajátosság varázsa van a halmok és erdők e birodalmában, még akkor is, ha az ember hangulata emlékek és történelem nem befolyásolja.

Körskörül némaság, csak az erdő titokzatos zúgása hallatszik. A talaj itt kemény és köves s így elképzeli, hogy a nagy tömegek mozdulatainak és nevezetesen a teherszállításnak nagy akadályokat kell legyőznie, különösen a nedves időszakban. Ezek az akadályok gyakran leközdhetetlenek.

Ma már ezek az erdők nem olyan sűrűek, mint száz évvel ezelőt. A szorgalmas lakosság kemény munkával és sok fáradsággal jókora területet tudott itt földművelés és állattenyésztés számára. Ám a fákkal, alacsony bokrokkal és bozóttal benőtt erdő még mindig igen nagy kiterjedésű. Figyelembe kell venni, hogy a francia erdőgazdaság nagy gondot fordít a fátörzsek ápolására, úgy, hogy ez a rengeteg sokban különbözik más erdőségektől. A pompás tölgyek körül mindentelég nagy bozót zárja el az utat, ami nagyon megnehezíti itt az előre jutást. Vannak gyönyörű pontjai, amelyek felséges látvány nyújtanak a vándornak, a természet kedvelőnek és a vadászembereknek, s az ember tele tudóval szívja itt magába az ózondus levegőt és kitűnik, hogy a vadon burjánzó bozók mennyire befolyásolják az erdei klímát. A katonáknak, akik, ezekben az erdőkben kerülnek szembe az ellenséggel, amely a bokrok s a fák lombjai mögött rejtőzik, nehéz itt a dolguk. A fák között alig látni el őt méternyire és sokkal fontosabb feladata van itt a fülnek, mint a szemnek. Egész váratlanul egy-egy világos tisztásra jut az ember s tuljan ismét folytatódik a sűrű erdőség. Vagy váratlanul valami heggyelalton fekvő helysége találunk, ahol háboruban ágyúit és gépjárműveit állítja fel az ellenség. Bajos zajjalat az ellenség közelebe jutni, mert a zizegő bozót már messziről elárulja a közeledést. Az egész vidék dombos. Az Argonnek egész departementjének kerek 60,000 hektárnyi területe hegyvidék, 98,000 hektár mocsaras, 10,000 hektárnyi terület pedig bozóttal és hasonlóval van benőve. Látnivaló tehát, hogy ez a vidék sok nehézséget okoz a vadásznak, de még sokkal többet a katonáknak. A vadász számára, aki alkalom és letészés szerint talál védelmet és pihenést egy-egy faluban vagy kunyhóban, mindez csak a „vadászati poézis” jelenti, de maszóroz és harcoló katonáknak bizony nagyon megnehezíti a dolgot.

A terep-nehézségekhez járul a szélsőséges és kedvezőtlen klíma is. Az argonnei fensíkon az időjárás gyorsan változó; hűvös, majd — különösen egy-egy nyári eső után — nyomasztóan tojg, amely elzúbilasztja az ember idegét. A tavasz, az ősz és a tél hideg. A hosszú és korán kezdődő télen nagyon sokat esik. El lehet képzelni, milyen lehet ezen a talajon a járás egy-egy hosszabb esőzés után. Az éjszakák még nyaranta is hidegek, a reggeli órákban pedig szinte lagyos az idő és a levegő nedves. Igen gyakoriak a 8-10

foknyi hirtelen hőmérsékletváltozások. Még talán legsz-bb évszaki itt az ősz, de az idek ősz már elmúlt s a teli időjárás beköszöntött. Hideg és kemény szelek fújnak északról, északnyugatról és északkeletről.

Alig van még egy olyan erdő, amely annyi anyagot adott volna a legendának, mint az argonnei erdőség. Számos rege és legenda jár szájáról-szájra. Németországban és Franciaországban még ma is, amelyeknek színhelye az argonnei erdő. Ki ne hallotta volna még a Rajna vidékén Szent Genoevva balladáját: „Der Kaiser Kar sass einst zu Tischi...”? Szent Hubert és a fehér szarvas legendaja szintén az argonnei erdőkhöz kapcsolódik, Szent Hubert vadászakürje csöndes éjszakákon szintén az argonnei tölgyfák lombkoronái között harsan föl. A XIV. században úgy beszél Petrarca arról a helyről, mint „sötét vidékről, mely rémülettel van tele”.

A sok legendának az is látót adott, hogy a rómaiak idejében az argonnei erdő és tágabb értelemben az Ardennek adtak menedéket a hatalmasoktól vérg kiszpo-lyozott és üldözött lakosságának. A középkor háborúiban szintén ide menekültek s az erdei szénégetők nem egyszer részszület szétguraszták katonák látogatásában, akik aztán rablás utján tartották itt fenn magukat. Ennek az erdőnek, a már említett sajátosságai révén, minden korban fölis-merték a jelentőségét. Az elmúlt évszázadban így emlékezik meg róla Michelet, az ismert francia történetíró: „... Ez az egész vidék mint egy védelemre van teremtve, de épp úgy támadásra is Belgium kapui ellen.” Az újabb időkben Dumouriez francia tábornoknak a braunschweigi herceg parancsnoksága alatt álló porosz hadsereg ellen intézett híres akciója fölződik az argonnei erdő völgyeihez és szorosaihoz.

Dumouriez vezérkärával Szédánban volt. A porozok és osztrákok Páris felvonulásukban az argonnei erdő szorosain akartak áthaladni! Őt ilyen szoros van (illetve volt akkoriban), amelyek erre az utra alkalmasnak látszottak. Dumouriez maga a grand-préi szorost szállotta meg délen, táboraikat pedig a többi szorosok védelmére küldötte. Dumouriez ekkoriban azt írta a párisi directair-nak: „Grand-Pré Franciaországban a thermopylei szorosa, de én szerencsésebb leszek, mint Leonidas.” 1792. szeptember 11-én sikerült a franciáknak visszaverni a Grand-Pré ellen intézett támadást. A croix-au-bois szoros mellett azonban sikerült az osztrákoknak a francia állásokat elfoglalni, amely alkalommal az ismert de Ligne herceg elesett. Ekkor elhatározta Dumouriez, hogy lemond az Argonne-ok további védelméről és déli irányban elvonult. 1792. szeptember 20-án azután megtörtént az „gynevezett valmy-i csata s amikor ennek a csatának a híre, minden tulzáival együtt, megérkezett Argonne-ra, mert hiszen a valóságban Valmy mellett egyáltalában nem volt csata, az öröm oly nagy volt, hogy a hatalmasok idősebbinek tartották a köztársaság problémáit, kihasználván a néplangulatot a maguk javára.

Az argonnei erdővidék tehát, ha úgy tetszik, a francia köztársaság bölcsjének is tekinthető.

Használjunk hadisegély postabélyegét.

HIREK.

— Az Izzsei haderők főparancsnokát, Frigyes főherceget a király tábornaggyá nevezte ki.

— A háború áldozatai. Már hirt adtnak gazdaközönségünk egyik fiatal, rokonszenves tagjának Fabók Ferencnek hősi haláláról, akinek elhunytát most a hivatalos közlés is kétségtelemre teszi, megerősíti. Messze idegenben, távol övített a déli harcterren alussa immár örömtelen síri álmát a derék Fabók Ferenc, a páratlanul lelkes, harcos katona, aki az első között is a legelső volt, mikor rohamra kellett indulni... Még sirját sem tudják kedvesei: a fiatal özvegy és a három, szép kis gyermeke. Még csak könyvekkel sem öntözheték, egy szál virággal sem tehetik szertehajta, akiket ő s akik 't'oy nagyon szerettek... Csak imájukba foglalva emlegetik drága nevét a szerető férjnek, az édes, jó apának, a derék katonának... Legyen nekik könnyű az idegen hant, mely alatt csendesen pihenjen a boldog feláldozás — gyászoló családja s mindnyájan, kikben a részvét és hazafias tiala buzgerősít, szívünk mélyéből kívánjuk neki.

— Alapítvány tétel. Sógör Endre ref. lelkes, a dunamelléki egyház kerület tanácsbírája, ki városunkban a ref. egyháznak is több ízben meglordult, mint egyházkirületi számvéző, 8400 koronás alapítványt tett lelkészek, tanítók és tisztviselők gyermekeinek nevelésére.

— Karácsonya ünnepély lesz karácsony előestéjén kisegítő körházkönyök az itt levő harcosaink részére. Takatis Mihály apát, Patonyai Dezso ref. lelkes és Dancóczy Antal tanár, a ref. és r.óm. kath. elemi iskolások fogják az ünnepélyt szereplésükkel a monarchia annyi részéből itt levő vitézinek lelkeiben emlékeztetesse enni. Bővebbet későbbi számlunkban.

— Ref. gyermekek adománya. Harcainkban küzdő katonáink karácsonyi ajándékára országszerte megindult és folyt a gyűjtés. Gazdag és szegény a maga erejéhez mérten iparkodott elvinni részét az adakozásból. A helybeli református elemi népiskola kicsiny növekedéi és hozták fillereiket ártatlan szívük tiszta és meleg érzéseivel együtt s adakoztak a legnagyobb buzgalommal úgy, hogy a nemes celra 173 K 28 fillér folyt be, amely összeget Papp Gedon igazgató-tanító a kir. tanfelügyelőség útján a honvédelmi minisztérium hadseregélyző hivatalához terjesztette fel.

— Halálözros. Vettük a következő gyászjelentést: „Török István mint férj. Török József nevével Maller Esterrel és gyermekeivel. Török Mária férjével dr. Balogh Sándorral és gyermekeivel. dr. Török Pál nevével Deák Boskával és gyermekeivel, mint gyermekek; továbbá testvérei és a kiterjedt rokonság nevében fájó szívvel jelentik, hogy a felejtethetlen szerető felesége anna, testvérei és rokon: Török István születteit Elefánti Zsuzsanna életének 77-ik, boldog házaságának 54-ik évében f. évi december hó 9-én végegyengtelés következtében elhunyt. A boldogult földi porrésezi f. évi december hó 11-én délelőtt 10 órakor teteltek a református egyház szertartása szerinti a nagykőrösi református temetőben örök nyugalomra. Nagykőrös. 1914 december 10. Áldás és béke lengjen porai telett! A elhunytban Török József öcsödi tanító, méhés és dr. Török Pál bíró édes anyjukat gyászolják.

— Besorozta magát. Uray Gyula dercekei igazgató-tanító, takarékpénztári igazg. elnök 53 éves kora dacára besorozta magát a hadseregbe. A sorozó bizottság alkalmassnak találta. Éljen soká!

— Ceglédlen a katonák karácsonyra a ref. elemi népiskolánál 215 K 78 fillérnyi össze.

— Lóosztályozás. Vasnap kezdődik városunkban a lóosztályozás. Tulajdonosok iparkodjanak a pontos időben lovaikat elővezetni, mert a mulasztók elő fognak vezettetni és azoknál szigorú pénzbüntetéssel is sújtatnak.

Közgazdaság.

— Legnagyobb gabona árak Nagykőrösön. A gabonaműveket és liszterke nevezte a következő legmagasabb árak lettek hivatalosan megállapítva:

Buza 100 kg.	40 kor.
Rozs 100 kg.	31 kor.
Árpa 100 kg.	26 kor.
Buzából előállított finom liszt	67 kor.
Buzából előállított főző liszt	63 kor.
Buzából előállított kenyérliszt	46 K 96 fill.
Buzából előállított sima őrési liszt	48 80 K.
Rozs liszt 100 kg.	41 kor. 94 fill.
Árpa liszt 100 kg.	41 kor. 02 fill.
Tengerliszt 100 kg.	31 kor. 90 fill.

A 8682. számú miniszterelnöki rendelet szerint ennél magasabb áron árusítani tilos. Aki e túllépek megszegi, 15 napi elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetni. E miniszteri rendelet évi december hó 10-én lépett életbe.

Fiaci árjegyzék.

Nagykőrös, 1914 december 11.

I. Élelmiszerek.

(Tejtermék, tojás, kenyér.)	
Tej liter	18
Turó, 4 csomó	16
Uj, drb.	22
Tejföl (1 mérték) 2 dl.	20
Juh sajt, kg. idei	240
Tojás, drb.	12
Tojás, 4 drb.	48
Tojás, 100 drb.	12.—
Félbarna kenyér kg	52
Rozs kenyér	44

II. Baromii-piac:

Hízott lud	kg.-ként	1 56
Sovány liba	pár	12.—
Sovány kacsa	pár	6.—
Tyúk	pár	3.60
Csirke	pár	3.60

III. Gabona-piac:

Tiszta búza 100 kg.	40
Árpa	30
Kukorica	30
Krumpli	8.—
Széna másza	7 40

IV. Gyümölcs-piac.

Citromalma kiló	—36
Zirizalma	—24
Pogácsalma	—24

Soványsertés árjegyzés.

Eredeti tőst és Ur Részó sertesbizományostól, Budapest, Népsz. nház-utca 22. sz. 1914. dec. 9.

Sertesvészen átment sertesek:	
60—100 kilogramm	110—112 fill.
100—120	112—120
120—160	120—130
160—200	130—140
Sertesvészen át nem ment sertesek:	
60—100 kilogramm	100—100 fill.
100—120	100—110
120—160	110—120
160—200	120—130

Árak elősúlyban kilogrammonként 4 százelek engedmény. Irányzat: nehezebb súlyú sertesekben szállár.

Malom megnyitás.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemi közönséget, hogy a mai kor igénye és követelése szerint újonnan berendezett

gőzmalmunkban

a jövő től folyamán megkezdjük a vasmot és kereskedelmi őrést. Egyelőre rózsmot őrünk és darálunk, azonban a következő héten azaz 21-étől kezdve már teljes üzemben lesz malmunk s a tiszta buza őrést is folytathatjuk.

Mint hogy pedig tapasztalatból tudjuk, hogy egyes őrítők a személyzetnek borraival és szeszes itallal adnak azért, hogy hamarabb kiszolgálják, nagyon kérjük a t. őrlet közönséget, hogy jövőben semmiféle ajándékot a személyzetnek ne adjanak. Mi különben a magunk részéről tiltottuk a személyzetnek azok elfogadását, de meg az őrés sorrendben történik; kivétel képeznek a vidékről jött és a tanyai őrítők.

Egyben tudatjuk a termelő gazdákkal, hogy malmunk részére lefordításe mindennemű gabonát a legmagasabb áron veszünk.

Magunkat a nagyérdemi közönség bcses pártfogásba ajánlvá, maradunk tisztelettel.

ifj. Molnár Ferenc és B. Tóth Ferenc,
gőzmalom-tulajdonosok.

Értesítés.

Van szerencsem a nagyérdemi közönség figyelmébe ajánlani gőzfestődémet, hol legujjabban gyászruhák 3 nap, sürgős tárgyak pedig 24 óra alatt festettek.

Egyben ajánlom a himzéshez szükséges, legdivatosság mintákkal rendelkező előnyömdómt.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri tisztelettel.

Viadár Lajos.
1 ker. 42. sz.

Hadbavonuló kocsi tulajdonosok figyelmébe.

Ajánlunk a trén szolgálatnál megbecsülhetetlen tulajdonosoknál bíró Balogh-féle — összecukos — könnyű kocsiernyőket, melyekből a megvélő készlet önkéntesül áron alól is eladó.

Kapható vízmentes ponyvával teljes felszerelésben, vagy anélkül csupán a váz melyre ki-ki saját ponyváját is használhatja.

Megtekinthetők és értekezni lehet Gál Sándor piactéri vas- és fűszer üzletében.

Művelőd.

Néhai B. Varga Pálné örökösainek az Alsójárasi iskola szomszédosságában 4 és fél kat. hold kaszáló, a Hosszúháthban Soós Sándor szomszédosságában 5 és fél vészes föld; a Zsrosban Papp Emma urnó szomszédosságában 2 vészes szőlő és veteményes föld; továbbá a IX. ker. 167. szám alatt levő házuk örök áron eladók. Bővebb felvilágosítással szolgál Faragó József II. ker. 190. sz. házában.

Butorraktár! Ajtók és ablakok!

Sima János törvényileg bejegyzett cég ajánlja 20 év óta fennálló műhelyben jókésztésű butorait ugy késpzénrt, mint részletfizetésért. Raktáron tartok cseresnye, mahagóni, Paliszander, jávor, bükk és dió háló és ebédő berendezéseket, egyszerű festelt sílon és sblatokat, konyhaberendezéseket. Elvállalok mintázott butorok és irodai berendezéseket, továbbá raktáron tartok díványokat, atrim madracokat, sodronyokat és ruganyos ágybetéteket, valamint kárpitos javításokat a legújatosabb ában eszközök. Raktáron tartok uj és használt ajtók és ablakokat, minden méreben. Butoraim saját műhelyemben készülnek és össze nem hasonlítható a gyári vagy más idegen helyen beszerzett butorokkal. Tisztelettel:

SIMA JÁNOS, asztalos és butorraktáros, I. ker. 152. szám, saját ház.

JELENTÉS!

Nagykörös és vidéke t. közönségét ezennel értesitem, hogy elvállaltam a legjobb hírvének örvendő

TERRENOL

tehetőed műpala gyár gyártmányainak képviseletét és raktárát. Raktáron tartok a Terrenol gyár által készített

palákból minden alakban s színben, u. m.: piros, fehér, fekete, szürke. — Elvállalok tetőfedést a legolcsóbb áron, amelyhez költségvetést djtanul készíték.

TERRENOL

pala rendkívül szilárd s amellet ruganyos, teljesen tűzálló, tömörsége miatt vízátálló. Fagynak, melegnek ellentáll évről-

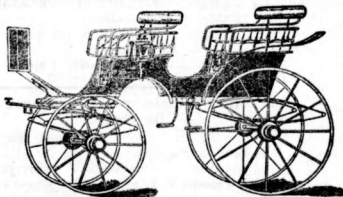
évre szilárdabb lesz és jobban elentáll, javítást sohasem igényel.

TERRENOL

pala jóságát mi sem bizonyítja jobban, minthogy a Ceglédi Hengermalom a most újra telepített malomépületét „Ter-

renol“ palával fedette be. A t. építetők közönség megbízását kéri

Neu Jakob gabonakereskedő

LABAN CZ AMBRUS

bognár mester (I. ker. 300.) értesíti a n. é. közönséget, hogy villanyerőre berendezett bognárműhelyben készít mindenféle kiviteli kocskikat. Javításokat elfogad gyorsan és pontosan.

Raktáron tart ugy egyszerű, valamint legdiszesebb kocskikat, ugyszintén nála kocslámpák jutányos áron kaphatók. Kérve a t. közönség. becses pártfogását.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy

CZUKRÁSZATOMBAN

a legjobb izú sütemények készülnek. Dessert sütemény drb. 12 fill. (Kugler) vagy is sütemény drb. 8 fill. és ajánlom a legjobb izú tortáimat 20 kor. 40 fillértől feljebb.

Zsurokra fagyalt rendeléseket elfogadok tál fagyalt 3 kor. feljebb. Rendelést vidékre is elfogadok. A n. é. közönség b. pártfogását kéri

OROSZ ISTVÁN cukrász Nagykörosön,
I. ker., Népbank-épület.

A Felsőjáráson Fehér János szomszédsgában 30 kat. hold szántó és kaszáló föld, szép gyümölcsös kerttel, jókarban lévő gazdasági épületekkel örök áron eladó. Értekezni lehet az irodán.

A bokrosi középsőhegy elején a ceglédi országút közelében, Szalay Ambrus ur szomszédsgában, hold területű gyümölcsös szőlője, uj épülettel és jó ivókutttal, örök áron eladó; értekezni lehet X. ker., Szolnoki-utca 9. sz. alatt vagy az irodán.

Eladó házak.

Nagy Jánosnak a róm. kath. temető mellett levő háza, III. ker. 294. sz., mely áll 2 szoba, 2 konyha, istálló, kamra és sertésöllből, örök áron eladó, ugyanott egy különálló szoba, 1 konyha és kamrából álló épület is van eladó, el nem kelés esetén haszonbérbe kiadó.

Özv. Somogyi Károlyné Szolnoki-utca VI. ker., 6 sz. Bakonyi-féle teljesen jónnan átalakított háza örök áron eladó. Értekezni lehet: Szarvas György építész úrral, mint megbízottal.

Kiss László VII. ker. 145. sz. háza, mely 2 szoba, 2 konyha, 2 kamra, istálló és 264 n.-ől területű udvartérből áll, örök áron eladó; értekezni lehet a fenti sz. alatt, vagy az irodán.

Karai István építő-iparosnak X. ker. 194. számú háza örök áron eladó; ugyanott több rendbeli ajtó és ablak is van eladó. Értekezni lehet X. ker. 219. sz. alatt a tulajdonossal. 10-9

Bán Korszós László X. ker., 126 sz. háza, mely áll 3 szoba (melyben üzlet van) 1 konyha, éléskamra, sertéshizláló és nagy kocsi szönből, egy különálló épület elkerített udvaron, szoba, konyha és istállóból, konyhakerített eladó; értekezni lehet a tulajdonossal.

Czakó József VII. ker. 148. sz. háza örök áron; értekezni lehet VIII. ker. 185. sz. alatt. 24-5

Inokai Tóth Dénes VII. ker., Hajnal-u. 146. sz. alatt levő 650 négyezsgől területen fekvő háza és telke, mely áll 2 különálló kényelmes lakásból, egyikben 4 szoba, éléskamra, zárt folyosó, alattuk nagy kettes pince, másikban 2 szoba, konyha, továbbá alsó konyha, kamra és istállóból álló mellékepületből, nagy gazdasági udvarral és mintegy 100 négyezsgől területű csemege szőlős és 350 n.-ől területű jövedelmező gyümölcsös kertből, esetleg 3 részben is, 2 rész épületekkel, rész pedig házhelynek, igen kedvező fizetési feltételek mellett eladó, értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínen, vagy az irodán.

Kiadó lakások.

Somogyi Balázs IV. ker. 39. házában egy üzletihelyiség azonnal kiadó, mivel a bérlo a katonasághoz bevonult.

Iroda vagy ipari célra kiválóan alkalmas több udvari helyiség kiadó Kertész Gyula házában Nagykörosön. (Piacter.)

Gáll Mártonnak X. ker. 74. sz. alatti — a gimnázium mellett levő — házánál több rendbeli lakás van kiadó; értekezhetni lehet II. ker. Vasut-utca 209. sz. házánál.

Özv. Papp Józsefné V. ker. 55. sz. házánál 3 szobás lakás kiadó. — Ugyanott butorozott szoba kiadó. 4-4

Goldberger Dávidnak a IV. ker. 124. szám alatt levő háza, mely 5 szobából és mellékhelyiségekből áll, 1915. évi május hó 1-től hasznóberbe kiadó, esetleg kedvező fizetési feltételek mellett eladó; értekezni lehet a fenti tulajdonossal. 1-3

Kiadó lakás. Egy két szobából, üvegesből és konyhából álló butorozott lakás — közel a piacérthez — kisebb család vagy két uri ember részére azonnal kiadó. Értekezni lehet IV. ker. 415. sz. alatt, a Dézsi-féle háznál.

I. ker. 29. szám alatt 3 szobás lakás, mellékkellyiségekkel együtt folyó év október 1-től kiadó; értekezni lehet Pesti Pál tanító urnál, VIII. kerület, Lehel-utca 78. sz.

IV. ker. Petőfi-utca 370. sz. alatt egy kis üzlethelyiség és egy butorozott szoba azonnal kiadó. — Értekezni lehet a helyszínen. 3-3

Nemcsik Pál ur Kecskeméti-utcai házána az Egyetel helyiség és több kisebb lakás 1915 évi május hó 1-től kiadók. 3-3

Vegeyesek.

Eladó egy 4 éves fiókerős Hoffer kazán és egy 3 éves Máv. cséplőszekrény; továbbá répvágók is jutányos áron kaphatók. Molnár Gyula lakatos mesternél. IV. ker. 457. sz.

Gulácsi József V. ker. 37. szám alatti házána egy jókarban levő szecsakavágó járgánnyal, továbbá egy öl száraz tölgyfa és egy öl nyárfa eladók; értekezni lehet a fenti tulajdonossal. 3-1

Özv. Nyerges Dánielné IV. ker. 355. sz. házána egy gödör trágya eladó. 2-2

Özv. Kapus Andrásné szappanfőzője Nagykorörsön, I. ker. 243. sz. Ajánlja 130 fokos legjobb minőségű szappanfőző sződjáét, I. rendű hóhéher és II. rendű sárnga mosószappanjáét. stb. a legjutányosabb árban.

Czirják Lászlónak a hangácsi tanyáján 300 kève zsúp van eladó; értekezni lehet IV. ker. 321. sz. alatt. 3-3

Egy szalon és egy háloszoba butor eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 2

Székely Albert

könyvkereskedésében kapható:

Kölcsönkönyvtár.

„A Világháboru” képes folyóirat, megjelenik hetenként 4 24 f.

„Érdekes Újság” egyes szám 24 f.

„Tolnai Világlapja” ára 24 f.

„Előre” képeslap egyes szám 10 f.

„Bazár” divatlap egyes szám 30 f.

Budapesti napilapok előfizetését postai úton való árhöz szállítással elvállalom; a megrendelő szállal megtakarítja az utalvány és bélyeg költséget és a postán való idővesztéséget. —

Könyvnyomda.

Karácsonyi ajándék!

ifjúsági iratok és képeskönyvek
óriási választékokban kaphatók.

Hirdetéseket jutányos árban vesz fel
lapunk kiadóhivatala.

Raktáron állandóan szép és divatos minták nagy választékban.

Kölcsönkönyvtár.

ÉRTESÍTÉS!

Értesitem a t. közönséget, hogy Nagykorörsön, IV. ker. 440. szám alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

cementlap készítő vállalatot

létesítettem. — Műhelyemben készülnek a leg egyszerűbbtől a legkényesebb igényeknek is megfelelő tartós és jó minőségű cementlapok, amelyekért kezeséget vállallok.

Elsőrendű tatai portland-cementből állandóan nagy raktárral tartok a t. közönség részére.

Kérem tehát a t. közönség b. partfogását. — Kiváló tisztelettel:

Bakai Ferenc

cementlap készítő és cementkereskedő NAGYKÖRÖRSÖN.

Országos árak, tartós minőség.

I. r. tatai portland-cementet nagyobb vételnél gyári áron adok.

Figyelem. Használt és új ajtók, ablakok olcsón kaphatók I. ker. Ceglédi-ut 350. szám alatt Csedő Hugonénál.

Az európai-háboru térképe kapható 2-50 fill.-ért: SZÉKELY ALBERT könyv- és papirkereskedésében.

Továbbá mindenféle mezőgazdasági

Tizedes és százados mérlegek

vas és rézszalok 1914 évi hitelesítéssel.

gépek és eszközök

előnyös árak és kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhetők:

Neu Jakab

gabonakereskedő, mezőgazdasági gépraktárban.

Hirdetmény.

Tisztelettel hozzuk ügyfeleink és a nagyközönség szíves tudomására, hogy a háború tartama alatt is elfogadjunk, **moratórium-mentesen** betéteket a rendes kamatláb mellett akár betét könyvecskékre, akár folyószámlára.

A betevők tehát **új betéteik felett bármily összeg erejéig** a moratórium tartama alatt is épen olyan **szabodon rendelkezhetnek**, mint az előtt.

Nagykörös, 1914. szeptember 1.

Nagykörösi Közgazdasági Bank igazgatósága.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva 1900-ban.

Igazgatóság Budapest, IX., Kálvin-tér 0. sz. székházában.

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyintén az ember életére a legkülönbözőbb módokat szerint előnyös feltételek mellett.

Az üzletredményben a biztosítottak azok díjarányukban részesülnek.

A felfolyt 13 év alatt a tagok 7 részesültek az üzletfelelelő közigazgatási határozat értelmében díjviszárattásban.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomatványok kiállítás felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával . . . . . 2.527.960 K.

Tartalékok . . . . . 3.846.903 K.

Biztosított tagjainak fenntartása óta kifizetett tűzkártokban . . . 12.385.000 K.

jégekben . . . . . 6.000.000 K.

Biztosított érték tízben 1913 évben . . . . . 930.000.000 K.

1913 évben . . . . . 62.500.000 K.

Éle.üzlet állomány . . . . . 17.370.144 K.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete alapítása és főkormányzata a „GÖZDVIS. LEŐS” országos központi segély társulat Budapest, IX., Kálvin-tér 0., mely társulat tagja részér 50 koronáért 600 koronáig terjedő temetési segélybiztosítást nyújt, nyomatványok kiállítás felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A tagok részére a társulat által nyújtott biztositási-osztályra keretében pedig 1000 koronáig hozomány, katonai és vegyes biztosításokat közvetlenül minden orvosi vizsgálat nélkül. — A „Gondviselő” Társulat elnöke: József József, igazgató: Láng József, Lovag Imber Károly, Czobor László, Mező Pál, Nérei Ödön és ügy. igazgató Paur Ödön.

Gyászjelentéseket

Ízléses kivitelben 6 koronáért 100-kint készit

Székely Albert

villanyerőre berendezett könyvnyomdája, a postával szemben.

Új temetkezési vállalat!

Tisztelettel értesíten Nagykörös város és vidéke közönségét, hogy Kertész Gyula úr házában udvarában, a postával szemben nagyobb szabású **disztemetkezési vállalatot** nyitottam, ahol nagy raktárt tartok a legjobb kivitelű ércpokorsókból, ternő és bársónnyal való bevonásra alkalmas fakoporsókból, valamint a legdiszesebb kivitelű sírkoszorúkból, így annyira, hogy disztemetkezési intézetem ezen a téren a legmesszebb menő igényeknek is meg tud felelni. — Elvállalok egyszerű temetéstől kezdve a legdiszesebb kivitelig, az alább jegyzett árakban:

klottal behuzott szegelt teríték 40 kor.
ternőval behuzott szegelt teríték 60 kor.
ércpokorsó, diszes melléklettel 180 kor.

Ujjonnan készült gyászkoszmait, minden felszámítás nélkül két lóval, négy lóval pedig 5 koronáért küldöm ki.

Meg kell említenem, hogy városunkban évek óta létező összes temetkezési vállalatok térségben vannak egymással, emellett a náluk levő árakkal a versenyt mindekor kőnyesen felveszem, továbbá mert temetkezési intézetem csak egyedül a magam tulajdonát képezi, tehát a többiekkel kártelenben nem vagyok. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását, mert temetkezésem célja a gyászoló közönséggel nagy pénzt megtakarítani, nem pedig az eddigi egységes kárt árakat fizettetni. Kiváló tisztelettel!

SCHIFFER MARTON.

rőfös kereskedő, temetkezési vállalkozó.

Nagy választék a legszebb sírkoszorúban!

Nagykörösön ma egyedüli kártelen kivüli temetkezés

A temetkészhöz gyászkoscsit és lovat ingyen adok!

A legelőkelőbb
A legfüggelenebb

A legjobban szerkesztett
A legnagyobb terjedelmű

A legmegbízhatóbb
budapesti napilap

AZ UJSÁG

Munkatársai a magyar zsurnalisztika, a magyar irodalom legkiválóbbjai. Főszerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . K 32— Negyedévre K 8—
Félévre . . . K 16— Egy hónapra K 2 80

AZ UJSÁG előfizetői a DIVAT SALON-t negyedévre K 2 50 kedvezményes áron rendelhetik meg.

AZ UJSÁG karácsonyi számát, mely mindig szennzáció számba megy, megküldjük minden új előfizetőnek is, aki január hó elsejétől számítva már most bektüdi az előfizetési összeget.

AZ UJSÁG kiadóhivatala Budapest, VII., Rákóczi-ut 54